

ยุทธศาสตร์ชาติ

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและนวัตกรรม

ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข

การรักษาความสงบภายในประเทศ โดย

- พัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้ตระหนักและมีส่วนร่วมเรื่องความมั่นคง
- พัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
- พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองของประเทศให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล
- พัฒนาและเสริมสร้างกลไกป้องกันและขจัดสาเหตุปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง โดย

- แก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน
- ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นใหม่
- สร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง
- รักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดย

- พัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติ ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญภัยคุกคาม ได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ
- พัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ โดย

- เสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
- ร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดย

- พัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม
- บริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ
- พัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิต ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย

- เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ

อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย

- อุตสาหกรรมชีวภาพ
- อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
- อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
- อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์

อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย

- ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
- ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
- ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
- ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย

- เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ
- สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
- รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขัน และมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย

- สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
- สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
- สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
- สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
- ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลากหลายมิติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

ประชาชนอยู่ดีกินดี มีการจ้างงานและช่องทางการหารายได้ที่หลากหลาย

ภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และท่องเที่ยว ได้รับการพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ผู้ประกอบการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

สามารถเข้าถึงบริการทางการเงิน ตลาดสินค้า และข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น

การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดย

- ปลุกฝังผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว
 - บูรณาการผ่านการเรียนการสอน
 - สร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา
 - ใช้ชุมชนเป็นฐานในการปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม
 - ส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย
- ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ช่วงวัยแรงงาน และช่วงวัยผู้สูงอายุ

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21 โดย

- ปรับระบบการเรียนรู้และพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เปลี่ยนโฉมเป็นครูยุคใหม่
- เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท
- การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในประชาคมโลก
- วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

การตระหนักถึงพหุปัญญาที่หลากหลาย โดย

- พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อต่าง ๆ
- สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ
- ดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดย

- สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
 - ป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
 - ให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
- การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย

- สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
- ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ปลุกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าและพัฒนาประเทศ โดย

- ส่งเสริมการออกกำลังกายให้กลายเป็นวิถีชีวิต
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย
- ส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ

พัฒนาคนในทุกด้านและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย

- ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
 - ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค
 - กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร
 - เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย
 - สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุม
 - ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและด้อยโอกาส
 - สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงสาธารณสุขและการศึกษา
 - สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
- กระจายศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย
- พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในภูมิภาค
 - กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัด
 - จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่ปลอดภัย ตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและการขยายตัวของเมือง
 - ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารในระดับภูมิภาคและจังหวัด
 - สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่
- การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย
- สร้างสังคมที่เข้มแข็งแบ่งปัน ไม่ทิ้งกันและมีคุณธรรม
 - รองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
 - สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน วิชาการ ประชาสังคม และประชาชน
 - ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และบทบาทของสตรี ในการสร้างสรรค์สังคม
 - สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
 - สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์
- การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย
- ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีความสามารถในการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ
 - เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและพึ่งพากัน
 - สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตย
 - สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

ดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ

ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน
ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนในการสร้าง
ความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำ
ทางเศรษฐกิจและสังคม ทุกคนได้รับ
ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศ
อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

สังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย

- รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
- เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจชีวภาพ
- อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองแหล่งน้ำธรรมชาติ
- ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

สังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย

- ปรับปรุง ฟื้นฟู สร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ฟื้นฟูชายหาดท่องเที่ยวมีการจัดการชายฝั่งแบบองค์รวม
- เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล
- พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย

- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- ปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ
- สร้างระบบรับมือต่อโรคเกิดใหม่และเกิดซ้ำ

พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตร และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดย

- ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม
- จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ตามลักษณะทางภูมินิเวศ
- จัดการมลพิษและเคมีภาคเกษตร
- พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน และเสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม

พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตร โดย

- การพัฒนาความมั่นคงพลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- การพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตร
- พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ
- การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ

ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย

- ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของคนไทยต่อสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาเครื่องมือกลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม
- จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมภิบาล และความ เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่าง บูรณาการ

ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดย

- บริการสาธารณะได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค
- เชื่อมโยงการบริการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการ โดย

- มียุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
- มีระบบการเงินการคลังสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ

ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชน และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย

- ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม
- ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- กระจายอำนาจสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่น

ภาครัฐมีความทันสมัย โดย

- มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบท
- พัฒนาระบบและปรับวิธีการปฏิบัติงานที่ทันสมัย

บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย

- เป็นคนดีและเก่ง มีค่านิยมทำงานเพื่อประชาชน
- การบริหารกำลังคนมีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย

- ปราบปรามอย่างเด็ดขาด เป็นธรรม ตรวจสอบได้
- ป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ
- บุคลากรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- ความร่วมมือจากประชาชนและภาคี

กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย

- มีกฎหมายที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง
- กฎหมายรอบคอบ แก้ปัญหาตรงจุด มีการทบทวนให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- การบังคับใช้มีความเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพ

กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชน โดยเสมอภาค โดย

- ปฏิบัติอย่างเท่าเทียม มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน
- มีบทบาทเชิงรุกในการค้นหาความจริง
- ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน
- พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

ปรับเปลี่ยนภาครัฐโดยยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม”

Q

ทำไมต้องมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

A

เพื่อใช้เป็นกรอบการบริหารประเทศในระยะยาวและใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนของภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามยุทธศาสตร์ชาติ

Q

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นอย่างไร

A

จัดทำโดยการศึกษาและวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ จุดแข็ง จุดอ่อน ความเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงการคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลักและสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ทุกคนเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน

Q

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สามารถแก้ไขปรับปรุงได้หรือไม่

A

สามารถแก้ไขปรับปรุงได้ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ จัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุก 5 ปี หรือในกรณีที่สถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านใดด้านหนึ่งได้

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ 10100 โทร 0-2280-4085 โทรสาร 0-2281-3938
Email: nscr@nesdb.go.th www.nesdb.go.th

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ